

Přemysl Janýr
Zpráva o domovní prohlídce a výsledcích

Dne 6.4.1978 byla v mém bytě provedena domovní prohlídka za přítomnosti mé manželky a nezúčastněné osoby Dagmar Militkové, referentky odb.vnitřních věcí ONV Praha 1. Usnesení o domovní prohlídce je zdůvodněno trest.stíháním pro § 98 - podvracení republiky tr.z., zahájeným dne 6.1.1977 pod č.j. ČVS:VS-3/120-1977. "Vyplynulo důvodné podezření, že P.J. ve svém bytě přechovává materiály, související s písemností "prohlášení Charty 77". Domovní prohlídku prováděl vyšetřovatel VS StB pplk.Olařich Koga a orgány SSB mjr.Alois Lad a por. Václav Kocout. Zapečato ve 13,00, skončeno v 16,15.

Při prohlídce odňaty tyto věci:

1. 8 ks poukita indiga
2. 5 ks útržků z novin - zahraniční
3. 3 ks útržků papíru s adresami
4. 5 ks adresářů s poznámkami a adresami
5. 2 ks kalendáře z r.1976
6. 1 ks blok s poznámkami - 4 listy popisný /z toho 1 list poznámky z posledního výlechu na Ivana Dajmala/
7. 6 listů písemnosti "svědecká výpověď" /Lis, založené v časopise, nevěděl jsem ani, že to mám/
8. 3 listy "Bruno F.Fabri" /infernace o republice Koneuwe v Zurichu/
9. 11 ks písemnosti "keji známí neznámí" - fejeton Přemysl Janýr /o mém sledování, který jsem se rozhodl nepublikovat, protože za nic nestál/
10. fotokopie zahraničních brožur a různých písemností - 77 listů /o problematice atomových elektráren/
11. složka korespondence - 198 listů /soukromá korespondence s otcem/
12. 1 ks informační materiály - leden 1978
13. 129 listů různých písemností:
 - Výbor za propuštění VH,JK a FL /úvodní prohlášení/
 - proti restalinizaci, represí a antisemitismu /leták, pravděpodobně z NDR, o jehož existenci jsem nevěděl/
 - 24.července 1977 byl v Liberci zadržen... /případ Mil.Černého/
 - Poznámky k situaci v Československu - Mlynář
 - Teze a antiteze /poznámky k předchozímu, Fraňk/
 - Poznámky k událostem v Řádu /stenoviska, ručně psáno/
 - Nenechte se oklamat Carterovými prohlášeními /Vhl/
 - politologické teze /Battěk/
 - V předjaří o chůzi /fejeton - Battěk/
 - Zpráva o mém případu - Nevel
 - Interview s AZ - Jiří Hájek /příklad/
 - V tr.věci proti V.Valovi a spol /A.Sabatová/
 - Situace v čs.strojírenství
 - Rezsudek Laštůvka - Lechnicek
 - Vzniknutí o vzniknutí /fejeton Battěk/
 - Proces proti Ornestovi a spol
 - rozmařilost nabobů 5x
 - Dosaďovací výsledky a nové možnosti opozice /J.Pelikán/
 - Závěrečné slovo J.Lederera
 - Plus Charty 77 2x
 - Nebudeme ani v budoucnosti mlčet
 - Co zůstalo z jara
 - Zpráva pro Chartu - P.Suková
 - Výňatky z týdeníku Práboj
 - Veřejné zasedání senátu v tr.věci V.Pitor a spol
 - Případ Ivana Jirouce
 - Redakce zemědě, bezpečnosti a brannosti... /návrh na tisk, opravu pořadu atentáty na kulturu/

1835

Poleko, nástin událostí
 Komunistus dnes I a II
 Vyjádření /Uhl/
 Naléhavá výzva /P. Šustrová/
 Dopis Antonína Strnadovi /K. Nejcchrt/
 Roznášky z písem ÚKČ

14. Listiny s podpisy k výzvě Federálního shromáždění k obnovení souledu v ds. státodárství - 4 listy
15. 1 list s poznámkami /případy s rakvezi: Bartoček, Šilben, Krieger/
16. Informace o chartě - 80 listů
 Informace o chartě 77 č. 3 a 4, Charta zaměřila svoji pozornost, prohlášení charty 77, Fed. shromáždění ČSSR, Výzva FS s podpis., po léta 77 vydala..., Kancelář prezidenta republiky
17. 3 ks foto barevná, 3 ks. foto černobílá /rodinné fotografie a otce a či jeho rodiny/
18. sbírka písemností - bezpečnost provozu jaderných elektráren a tepláren
19. 1 psací stroj zn. Beta

Domovní prohlídka probíhala zcela korektně a veškerými ohledy na manželku, která je v 5. měs. těhotenství. Manželce bylo při odchodu sděleno, že si nyní jedou pro nás do zaměstnání a že "si nás tam ne- nechají" - to jsem já samozřejmě nevěděl.

Při příchodu do bytu byl přítomen můj přítel z NDR Wolfgang Michael. Byl kontrolován a já jsem byl posléze několikrát na jeho osobu dotazován.

Asi v 13,30 přijeli pro nás do zaměstnání v Holešovičské elek- trárně další dva příslušníci StB, kteří nás odvezli do Bartolomějské ul. č. 4, 3. p. na vyšetřovací správu StB č. dv. 208. Zde jsme chvíli če- kali na mjr. Hada a por. Rohouta. Po svém příchodu mi sdělili, že u nás byla provedena domovní prohlídka, avšak odmítli mi sdělit, v rámci jakého tr. stíhání. Vyrdili, že to dělala docela jiná skupina a že oni nevědí, z jakého důvodu, že se nás pouze mají zeptat na zabavené materiály podle § 19 zákona o SNB.

Mesi řeči se mjr. Had smínil o některých předátech v bytě, které nebyly zabaveny, a to takovou formou, že vyplynulo, že se prohlídka sám účastnil. Poté jsem se, jak tedy můj málo poznat důvod pro- hlídky a opětovně naléhal na sdělení, v jaké tr. věci byla vykonána. To mi však bylo sděleno až asi po dvou hodinách, když jsem po odmít- nutí výpovědi na první protokolární otázku začal v tomto směru for- mulovat stíhání. Protokol o prohlídce, který mi byl poté poskytnut, ležel po celou přechodnou dobu na stole vedle mjr. Hada. Ten mi a. j. řekl, že nás vyšetřují v tr. věci proti chartě 77, druhý den toto své tvrzení popřel.

Do protokolu jsem se zákonných důvodů odmítl vypovídat na otázky k této položce /bez nároku na přesnost výřtu či pořadí/: Infor- mační materiály, Petičk - Politologické texty a fejeton v předjání o číně, rozsudek Leštávk - Macháček, proces proti Grusetrovi, Roznáš- lost nabobá, plynná - zámka poznatky..., Tazka a antitazka, Pelikán - Rozsudek výsledky..., Informace o chartě, bezpečnost provozu atomo- vých elektráren, armigevaný dokument č. 13.

K položce "proti restalinizaci..." jsem uvedl, že si nejsem vš- dom, že bych tento materiál předtím vlastnil či četl.

K dotazu na ing. Petička jsem připustil, že jsem jej několikrát viděl. Na lži podrobnosti jsem odmítl vypovídat.

Poslední protokolární otázka zněla: Je zjištěno, že jste na svém pracovišti navrhoval hovory o založení Svobodných odborů. Vyjá-

dřete se k tomu, odpověď: tato skutečnost je pravdivá. Při rozhovoru, ve kterém byly kritizovány některé nedostatky v práci odborů, jsem vyjádřil názor, že by bylo možné založit novou odborovou organizaci. Rozhovor byl přítomen Horáček a další osoby, na které si již nevzpomínám.

V dodatku k protokolu jsem popsal, že mi bylo odříčeno sdělit důvod domovní prohlídky i přesto, že nejsem jeden z orgánů, provádějící pohovor, se jí účastnil.

V průběhu výslechu se rozvinuly diskuse na některé zajímavé témata. Pracovníci operativy soudili, že např. fakt, že Dekament Charty 6.13 je rozmožen na ornigu, zakládá skutkovou podstatu tr.činu. Upozornil jsem je, že tr.činou není tr.čin rozmožování, že rozšířování tiskem rozhlášen, filma či jiným podobně účinným prostředkem pouze zvyšuje tr.odpovědnost u jiných tr.čin, např. pobuřování, že by však nejprve bylo nutné prokázat, že Dekament Charty 77 je způsobily vyvolat pobuřování. Proti tomuto vysvětlení neměli další námítky.

Při rozhovoru o nezávislých odborech jsem byl upozorněn, že jejich založení by bylo v rozporu se zákonem o jednotných odborech a že každou novou organizací by bylo nutné vládnit do KP, jinak by se jednalo o tr.čin. Odpověděl jsem, že toto upozornění není adekvátní situaci, neboť nejprve by někdo musel odborovou organizaci zakládat, což se dosud nestalo, pak by bylo třeba rozhodnout, zda je forma jejího vzniku v rozporu se zákonem či není, a nakonec by bylo třeba prokázat, že tím byl spáchán tr.čin. Pravil jsem, že jejich zájem o rozhovory na téma svobodných odborů je tedy předčasný.

Byly rozvíjeny rozsáhlé polemiky o mé právo odmítnout vysvětlení, máj výklad ustanovení zákona byl poněkud obsáhlejší, než jejich, že souběžně však nedošlo. Navrhoval jsem, že se bych na některé otázky mohl odpovědět bez nebezpečí trestního stíhání proti mě či osobám blízkým, neudávám tak, neboť bych tím mohl upozornit na ty položky, kde by takové nebezpečí být mohlo.

Asi ve 20,00, po řadě protokolárně odmítnutých výpovědí, sesáhl do výslechu pplk. Kogea s dalšími muži, kteří do té doby sledovali průběh výslechu z vedlejší místnosti. Znova probrány všechny okolnosti a následky mého odmítnutí. Pruhý muž se vyjádřil, že onl si proti chartě stejně dříve či později najdou zákonnou klíčku a že to srazí. Na tento výrok jsem se později mnohokrát odvolával, když jsem zdůvodňoval, proč odmítám vypovídat, sč přesvědčen, že se nejedná o tr.činost.

Pplk. Kogea se vyptal na řadu věcí z mého života. Zřejmě byl překvapen, že je proti mě vedeno tr.řízení pro §.132 tr.z. již 10 let a nově/ pro něho byly okolnosti mého vyloučení ze studia. Listoval v zabezpečených materiálech a pozastavil se např. u informace o případu mil.Černého. stručně jsem mu popsal situaci včetně diagnózy a faktu, že jsou mu odepírány léky. Ptal se jaké a já jsem mu v informaci vyhledal medikaci. Podle jeho výrazu bych nevykládal, že by na intervenci STB mohlo dojít alespoň k částečné nápravě.

V rozhovoru s pplk. Kogea se vyskytlo několik zajímavých momentů. Pozastavoval se např. u úvodního prohlášení výborů za propuštění VH, JK a PL a u některých dalších věcí, které s touto věcí souvisely, např. u plánu okolí ÚKČ či u jakéhosi krátkového schématu. Odmítl jsem počet vysvětlení se zdůvodněním, že se jedná o služební tajemství. Všechni přítomní byli překvapeni a namítli, že přece nejsem členem výboru, neboť má jméno není mezi devíti jmenovanými. Pravil jsem, že deset jmenovaných členů nevykláče možnost případných dalších nejménovaných členů. Byl jsem několikrát žertem označen se

"kolega vyšetřovatele". Pplk. Noga pravil, že je seznámen s několika výpověďmi z řad signatářů, kteří uvedli, že Pavel Landovský se při příležitosti plese v Ústí choval hrubě a urážlivě k pořadatelům či příslušníkům VŘ. Řekl jsem, že jsem nikdy nic podobného neviděl a že by mi tyto výpovědi zajímaly. Pplk. Noga pravil, že si právě na jejích jména nevzpomíná a nabídl se, že by je mohl pro potřeby Výboru opatřit. Tuto ochotu jsem uvítal. Pplk. Noga pak chvíli mluvil sešití s přemýšlením, nakonec pravil, že ale neví, proč by to měl dělat.

Na informaci "situace v Čs. strojírenství" se podrobněji zeptal: "nač to sbíráte? Co je vám do toho?" Byl jsem překvapen a namítl jsem, že když "co je vám do toho", tak proč jsou obdobné informace publikovány v tisku a proč jsou obsahem oficiálních projevů. Pplk. Noga mínil, že projevy však připravují odborníci. Vyjádřil jsem názor, že i tento materiál nepochybně připravovali odborníci a že se shrube shoduje s obsahem oficiálních prohlášení, že je však obšáhlejší a podrobnější.

Na otázku "proti restalinizaci..." se rozhořčil a dotázal se mě, zda jsem šid či zda mám šidovský páved. Obě jsem popřel a dodal, že na tuto otázku velmi rád odpovím protokolárně. O to pplk. Noga slyšel nešel a řekl, že podle jeho názoru u nás problém antirealistů neexistuje. Připomněl jsem loňskou kampaň proti Chertě 17 a jako příklad výrok ry komentátora Korívka o Kriegelovi, že "stejně jako jidáš sradil se třicet stříbrných. Pení také dáva, vždyť jsou oba stejného pávodu". Výrok jsme rozebírali, já jsem zastával názor, že se jedná o tr. čin, pplk. Noga mě příkré hodnocení nesdílel, i když připouštěl, že se jedná o výrok velmi nevhodný.

Pplk. Noga se dále vyjádřil, že máme všichni šťastné štěstí, že jsme se narodili dříve. Optal jsem se ho, zda má na myšlenu padesátá léta a on přisvědčil. Podle jeho názoru bych byl v té době "vyprávěl už před dveřma a pak ještě po cestě domů". Tuto možnost jsem nepopíral.

V průběhu vyšetřování na mě byl vyvíjen rozličný nátlak, abych na otázky odpovídal. Bylo mi více či méně otevřeně naznačováno, že budu zadržán /že mě mají se "díry a buzarantema"/, byl jsem upozorňován, že mi připraví další nepřijemnosti, byly mi nepřímo přislibovány různé nápravy, vyhodnění či alespoň polehčující okolnosti, naznačováno, že jiné osoby toho již dosti vypověděly, vyhrožováno stanoviskem, jaké zaujme prokurátor po přečtení mého protokolu, pouzívány formy psychologického nátlaku typu: to jste chlap, když něco provedete a pak se k tomu naučete přiznat /rozemal jsem se a připomněl přecinnost řečnění - kapel, ve které je přecně tato věta uvedena, per. ochout připustil, že tato věc znám/byl jsem vynávan k vystěbování a příslušek nejhrůznějších členění při vyřizování formalit. Jako specifická forma nátlaku bylo opakovaně naznačováno či otevřeně řečeno, že můj otec s StB spolupracoval. "Jak myslíte, že se v r. 1967 dostal do televizí?".

Po otázce pplk. Nogy a po rozhovoru s ním mi sám položil další protokolární otázku a já opět odmítl odpověď. Ze vyhraněného znechucení pplk. Noga místnost opustil. Poté jsme již pokračovali v rychlejších tempu, u posledních několika položek psal již per. ochout "odmítám výpověď" či "odmítám se vyjádřit" zcela automaticky.

Když byl protokol doplněn, vrátil se pplk. Noga s ráčovýmí formalitami. Vzhledem k tomu, že je identifikují, se zcela nezaujímal. Byl jsem vyřazen, mýlem vyndal věci z kapsy, což jsem učinil. Po obědní prohlídce mi řekli, abych si je opět vzal a byl jsem propuštěn, pozváno na následující den v 11,00. Odešel jsem asi ve 21,15.

Protokol z následujícího dne /zkruba/:

- Otázka: Rezpiscoval či rozšířoval jste některé z u vás nalezených protistátních materiálů?
- Odpověď: odmítám odpovědět a důvodů, uvedených v zákoně.
- Otázka: Ze jakým účelem jste tyto materiály shromážděvali?
- Odpověď: Tyto materiály jsem neshromážděval, dostávám je a ponechávám si je pro svou osobní informaci.
- Otázka: Odkud tyto materiály dostáváte?
- Odpověď: odpověď na tuto otázku dle mě nevím, dle mě si nepamatuji.
- Otázka: Jaký je váš vztah k Rudolfu Matějkovi, Petru Uhlvi, Jaroslavu Šabatovi?
- Odpověď: Matějka jsem několikrát viděl. Petr Uhl je můj přítel. Můj vztah k Jaroslavu Šabatovi, mluvčímu Charty 77, je vztah k aktivnímu společníkovi. Na doplnění otázky k prof. Černému dodávám, že jej osobně neznám.
- Otázka: Ve své veřejné výpovědi jste uvedl, že jste své spolupracovníky na pracovišti podněcoval k založení svobodných odborů. S kterými dalšími osobami jste o této věci hovořil?
- Odpověď: Formulace této otázky neodpovídá zcela mému veřejnému vyvětlení, ke kterému nemá co bych dodal. Na druhou část otázky odmítám odpovědět.
- Otázka: Jaký je váš vztah k vašim přátelům z NDR a dalších zemí?
- Odpověď: Jedná se o přátelský vztah. /orig. odpověď byla "přátelský".
- Otázka: Jaký je váš vztah konkrétně k Ursule Steyerové, Wolfgangu Michaelovi, Arturu Lemkenovi?
- Odpověď: Jsou to mi přátelé, které znám ze svých návštěv v NDR či z jejich příležitostných návštěv v Praze.
- Otázka: Seznamoval jste některé ze svých přátel z NDR s materiály, které byly zabaveny při domovní prohlídce?
- Odpověď: Na tuto otázku odmítám vyvídat.
- Otázka: Zná Petr Uhl některé vaše přátele z NDR?
- Odpověď: Poznávám se, že ne.
- Otázka: Jsou některá z vašich přátel v NDR považována oficiálními orgány NDR za protistátně činná?
- Odpověď: Ke této otázce samozřejmě nemohu odpovědět. Víám pouze, že Ursule Steyerové bylo odebráno oprávnění k cestám do ZST, nevím však, z jakého důvodu.

Orgány STB mě často spojovaly s osobou Rudolfa Matějky, dokonce mě opakovaně osnaďovaly za "nezávislého socialistu". Soudily, že otázku svobodných odborů jsem probíral s ním. Mých styků s ním se týkalo mnoho otázek, avšak jedinou odpověď, kterou jsem mohl dát, bylo, že jej znám, neboť jsem jej několikrát viděl. Další osoby, na které jsem byl dotazován, byly Marta Kubišová a prof. Černý. Dle jejich názoru zajišťuje Marta Kubišová respiscování protistátních materiálů a já jsem s ní se tímto účelem ve spojení. Bylo mi nejasně naznačováno, že si mě měla kamsi pozvat na schůzku a já jsem se tam měl dostavit. Blížeji podrobnosti se mi nepodařilo zjistit.

Při formulaci odpovědi na Matějku, Uhla, Šabatu a Černého jsem konstatoval, že musím vidět, že je se mnou přece jen dobrá spolupráce, neboť odmítám vyvídat pouze na ty otázky, na které vyvídat nemohu, zatímco všechny ostatní otázky zodpovídám dle možnosti a pravdivě. Per. pochopil se mnou živě nesehnal a tvrdil, že to, co jim řeknu, nemá cenu ani popsaného papíru, natož pak času tím stráveného. To jsem nemohl posoudit, avšak upozornil jsem je, že například dosud se mohly domnívat, že prof. Černého znám a nyní tedy vědí, že jej neznám.

Velký zájem vzbudilo, že Jaroslav Šabata je mluvčím charty 77. Dotazován od kdy, odpověděl jsem, že od večerejška či předvečerejška. Nemohl pochopit, odkud tato informace mám - "od rána jste byl v práci, odkud jste si vás vyvedli, a nás jste byl až do večera - to jste ještě někde byli?" Řekl jsem, že možnost je přirozeně více, mohl jsem se to dozvědět od nějakého spolupracovníka, mohl jsem se někoho potkat, když jsem večer odcházel, mohl jsem někoho navštívit nebo mohl někdo navštívit mne. "Tak to vy jste byl ještě večer u tatky, že jo," uzavřeli. No comment.

Zajímavé bylo sdělení Artura Leskeho mezi osoby, na které jsem byl dotazován. Věděli, že mne tohoto roku navštívil, když zde byl s výpravou sportovců z NDR a věděli to nepochybně z telefonu, neboť se mi oblažoval. Od té doby mi telefon převážně neřungeje a tak nezaregistrovali celé procesi jiných osob. Odmítnutí odpovědi na otázku, zda jsem seznámoval přátele z NDR s protistátními materiály komentoval per. Kohout: "To je také odpověď, mlčení znamená souhlas." Všechno jsem tento myšlenkový postup uvítal a upozornil ho, že právě tento předpoklad mi brání poskytnout odpověď na jakoukoli otázku, která by se týkala konkrétních osob, věci či činů, i když by odpověď neznamenal nebezpečí pro mne či osoby blízké, neboť bych tím vymazal ty oblasti, kde by tomu tak být mohlo.

V závěru se opět vrátili ke svým tvrzením o údajné spolupráci mého otce s nimi. "Říkáme vám to jako synovi, nikomu jinému bychom to neřekli, a vás víme, že to nikomu nebudete povídat." Zatímco dosud jsem na podobné narážky nijak nereagoval, vzbudil posledně vyjádřený nápor můj zájem. Ptá se, pro si myslí, že bych to neměl nikomu povídat. "No přece budete mít zájem na tom, aby nikdo nevěděl, že s námi měl váš otec nějaké drobné..." mluvil per. Kohout. Tomu jsem se zasmál. Vysvětlil jsem, že jedna věc je, zda s nimi měl otec nějaké drobné, jak říkají, a druhé vše, že oni tvrdí, že s nimi nějaké drobné měl. Vysvětlil jsem, že v druhém případě jde o zcela jinou situaci a že jejich předpoklad neměl být správný. "Kdy jsme vám tvrdili, že s námi měl váš otec nějaké drobné?" reagoval podrážděně mjr. Haďa. "Napoleony teď," řekl jsem a per. Kohout to mimoděk souhlasně opakoval. Souhlasil, že přirozeně nemohou odhadnout moji reakci, ale že vycházejí s určitou pravděpodobností... Řekl jsem, že i kdy bychom se nejvíce vycházíme s určitou pravděpodobností a že se jedná o akademickou debatu.

Soudím, že právě poslední diskuse inspirovala mjr. Haďa k prohlášení, že o obsahu jeho jevnosti nemám a nikým hovořit. Přišlo mi to opět k smíchu. "A necháš si to od vás podepsat," mluvil mjr. Haďa. Přirozeně jsem cokoli osobního odmítl a řekl mu, že i kdybych něco v tom směru podepsal, stejně by to nešlo žádnou právní hodnotu a já bych se tím nechtěl nijak vázat.

Ještě při odchodu mne převáděovali o výhodnosti mého vystěhování citovali přitom z jednoho otceva dopisu, který patřil k zabaveným předmetům. Alternativu vystěhování jsem odmítl, avšak projevily jsem zájem o umožnění dlouhodobého studijního pobytu v zahraničí. "A to by jste vzal s sebou manželku a děti?" tákal se mjr. Haďa. "Samozřejmě," pravil jsem. "No to je něco jiného," rozšířil se, "tak to já o tom budu uvažovat..."

odešel jsem asi ve 14,30

v Praze dne 2.4.1978

Přemysl Janž

Přemysl Janž